

EMBRYO

Pod touto webovou přezdívkou se skrývá démonický freelance interactive designér Daniel Špaček, autor obálky tohoto kávového Fontu.

Jak ses dostal k designování?

Kdybych měl rozdělit svůj život, musel bych ho rozdělit na mnoho etap. V každé z nich jsem chtěl dělat úplně něco jiného. Začalo to přáním točit filmy a v současné době se to točí okolo interaktivních inernetových záležitostí.

Ve čtyřech letech jsem poprvé držel v rukou „gumáka“ (Sinclair ZX Spectrum). Dnes je to taková moje relikvie, leží nad současným strojem, na kterém pracuji, protože mi připomíná kořeny. Počítač беру jako naprosto přirozenou věc, snad právě proto, že jsem se s ním dostal do kontaktu už tak brzy. Někdy mu přisuzuji až humanoidní rysy, má pro mě úplně jiný význam, je to moje součást, se kterou pracuju. Nejsm ale fanatik, že bych se bez něj neobešel, ale kdo ví, co se v těch drátkách skrývá. :] Na dobu, kdy si budu povídat s AI (umělou inteligencí), se docela těším.

Vzpomeň si ještě na nějakou práci ze svých začátků?

Naskytla se mi tehdy možnost pracovat na animacích pro televizní pořad PULS a posléze PASKVIL. Tehdy jsem se poměrně anarchisticky vrhnul do věci, o které jsem netušil, co bude obnášet. Byla to neocenitelná zkušenost.

Pak jsem začal studovat žurnalistiku, snad proto, že mě bavilo psát. I když mi to hodně dalo, nebylo to ale to, co bych chtěl dělat celý život. Hledal jsem školu, kde bych se mohl věnovat web designu a našel jsem si pražskou AVU, kam jsem před rokem a půl nastoupil k Michalovi Bělickému do ateliéru Nových médií. Akademie je dobrá škola na klasická média, klasické kreslení. Obor nových médií se ale vyvíjí tak rychle, že akademické vzdělávání je v něm podle mě prakticky nemožné.

Jak ses dostal k webu?

První seznámení s internetem bylo někdy na konci gymplu, kdy jsem u bratrance poprvé viděl BBSku. To mi připomíná, že můj první projev počítačové grafiky byl ASCII-art ve čtyřech letech, u otce v práci. Na termínálu jsem si z hvězdiček vycvakal americkou vlajku, robota, Vlka a Zajíce... :))

Tenkrát se všichni učili a startovali ze stejné mety. Web design je specifický

v tom, že designér nevytváří jednu statickou plochu, ale staví stránku z komponent, které jsou velice dynamické. Musí umět myslet v kódu. Je v něm „zavřenej“ a nevidí výsledek... Když maluju obraz, vidím neustále výsledek i velikost, ale když designuju web, nevím ani, co pak člověk na druhý straně uvidí. Web designér vidí věci víc dynamicky a je schopen je operativně měnit. To se mi na web designu líbí.

Byla nějaká zakázka, která ti toho hodně dala?

Poměrně velkým předělem byl web a corporate serveru Tvoje.cz. Vzal jsem tento projekt za svůj a pracoval na něm zhruba tři čtvrtě roku. Dočasně jsem opustil všechny ostatní projekty, pomáhal jsem budovat i strukturu webu a začal jsem ho brát trochu jako svoje dítě... Byla to dost zajímavá a dlouhá práce, ale teď už si jde moje dítě svojí cestou. Respektive mám teď jiné děti. :] **Změnilo se něco od dob, kdy jsi začínal?**

Dřív dělal celý web jeden člověk. Web graficky navrhnul, rozřezal do kódu a naplnil. Dneska už naštěstí existuje dělba práce a úkony jsou rozděleny. Už dělám většinou jen ideovou skicu a někdo další vytvoří HTML a web naplní.

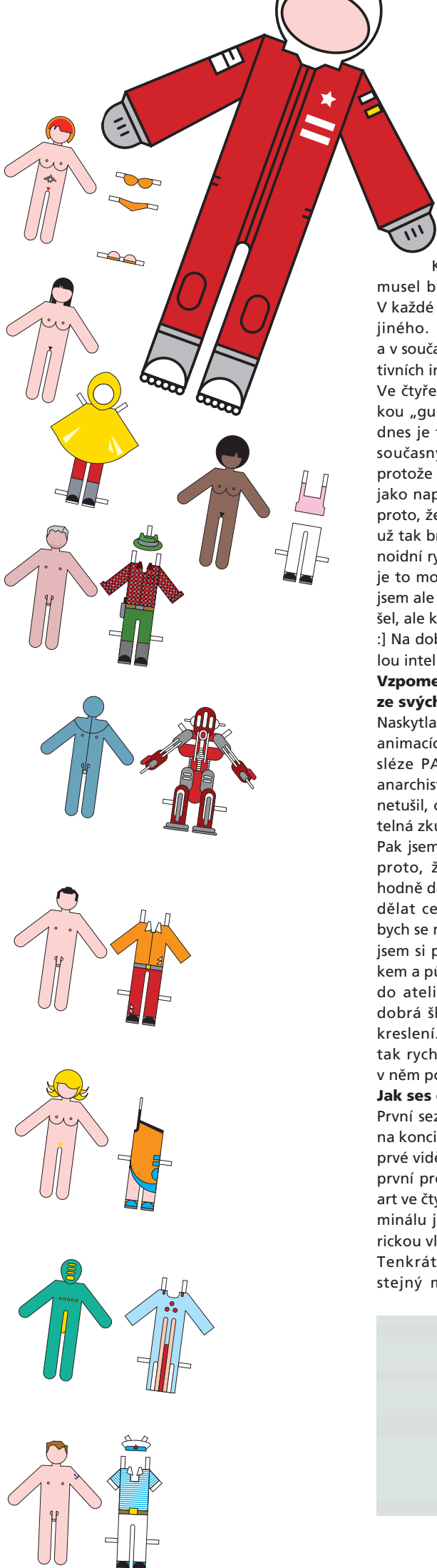
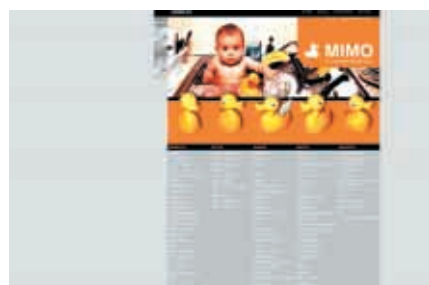
V současnosti už nejsou datové linky takovým omezením, ale pořád platí pravidlo, že dobré stránky musejí být i dobře zoptimalizovány. Respektive kód a technologie musí být udělané chytře a elegantně.

Hodně mě však mrzí, že je u nás pořád internetové připojení výsadou „pár“ lidí. Monopolu Telecomu rozvoj internetu v Čechách velmi brzdí, přestože online komunikace výrazně urychluje státní správu a zmenšuje byrokracii. Je to vidět na státech, které online komunikaci podporují.

Design může být na zakázku nebo vytvářený z vlastního popudu.

Co ten druhý?

V srpnu 01 se z digitálního chaosu vynořilo Mimo.cz. Je to projekt pěti designérů: Embryo | Xycht | Maikie | 000333 | Marder, pěti výrazných individualit z nichž každá má svoji představu, kam by se mělo m1m0 ubírat. A každý ho táhne jiným směrem.

M1M0, nebo respektive to, co je, leží někde v prostoru mezi námi pěti. Navíc nás dohromady nedrží jen zájem o design. Je to založené i na dobrých osobních vztazích. Nikterak si nečiníme nárok na to, aby naše věci byly brány jako „umění“. Pro nás je to především komunikace, ve virtuálním i nevirtuálním prostoru, experiment s designem a formou. Mimo za sebou nemá žádné proklamované manifesty, snad jen slovní spojení „Discovering Design Frontier“, které občas používáme, by mohlo zhruba popisovat to, co děláme. Snažíme se objevovat nové postupy v designu, morfovat již zavedené styly a formy.

Podle mě se v designu dá stále objevovat něco nového. Dobrý design je poctivě „vymyšlovanej“ a experimentování je pro hledání nových věcí životně důležité. M1M0 stojí a bude stát za vznikajícími projekty typu JSEM.CZ – Designers' Diary project. Projekt, do kterého jsme přizvali i další *.cz designéry a grafiky. Tento server by měl být aktuálním záznamem našich osobních designérských pocitů, nálad; je také proto často velice osobní. Jeho hodnota se může ukázat až po uplynulé době, jestli nasazené tempo udržíme celý rok. Na věcech na Mimo i na Jsem je zásadně důležité, PROČ jsou ty věci dělané. Nápad je na prvním místě.

Jak to všechno zvládáš?

Nevím, nemám trpělivost dělat soustavně jen jednu věc. Jsem zvyklej řídit deset koňů najednou a jakmile jeden pokulhává, tak ho pouštím a jedu s ostatními dál.

Děláš taky design pro tisk?

Poměrně pravidelně dělám letáky a plakáty na různé akce. Je to pro mě pořád zajímavá platforma, protože jejím prostřednictvím můžu komunikovat i s lidmi, kteří ani nevědí, co je to internet. Plakát má pro mě v ulici pořád nezastupitelné místo.

Akorát mě trochu mrzí (podle mě to souvisí s estetickým vnímáním celé generace, která se ještě nevzpamatovala ze sociálního realismu a následného bombardování Neckermannem na začátku 90. let), že je ještě pořád málo lidí, kterým by záleželo na estetice plakátů. Kvalitních designů je u nás zatím pomálu, často převažuje pouťová ukřičenost a laciné počítačové filtry.

Poslední dobou dělám letáky například pro klub Roxy; k mým oblíbeným patřila akce s názvem Popelka. Podařilo se vytvořit a prosadit koncept, který spolu s akcí, pořádanou pravidelně každý měsíc, vytvořil za celý rok kompatibilní kolekci vystřihovacích figurek. Potěšilo mě, že jsem ty figurky jednou našel vystřihané a oblečené. I kdyby to udělal jen jeden člověk, svůj účel to pro mne splnilo.

A školní práce? Máš na ně vůbec čas?

V loňském roce jsem u klauzur prezentoval interaktivní videoklip. Vybral jsem si skladbu Kelly Watch the Stars a udělal jeho vizuální podobu po svém. Obsahuje zacyklené obrazové i zvukové smyčky a člověk se může pohybovat po videoklipu. Smyčky na sebe navazují a každý si může poskládat písničku po svém. Je to pohled holčičky Kelly na svět. Online verzi klipu najdete na www.mimo.cz/embryo/kelly. Měl jsem docela strach klip pustit malým dětem, ale nakonec ho vzaly asi víc za svůj než dospělí. Chystám se začít dělat věci pro děti přímo, je to nejděčnější cílová skupina, protože je ochotna si hrát. Navíc není ještě tolik poznamenaná předsudky a zábrany.

Interaktivita je pro mě tím pravým add-onem k designu... dodává mu úplně nový rozměr a až tehdy jsem ochoten připustit, že je to „nové médium“. Myslím, že alespoň pro mne tudy vede cesta, kterou bych se chtěl v nejbližší budoucnosti ubírat. Aktivní zapojení diváka dává věci úplně nový rozměr. Proto mám rád počítačové věci. Například televize/film jsou také zajímavá média, ale tam se interaktivita smrskla na pouhé přepínání kanálů, nebo tlačítko FF. :] I když se mnou spousta „akademických“ kolegů nesouhlasí, považuju za naprosto jedinečný novomediální formát počítačové hry. Je to po televizi další z historických mezníků.

Jaké weby bys čtenářům doporučil?

www.styleboost.com – vybrané webové lahůdky, www.dieselsweeties.com – naprosto jedinečný comics s velkou pravidelností (chodí mi do mailu obden), www.mimo.cz, www.jsem.cz, www.ikemi.net, www.rawthings.com, www.embryo.cz, www.b83.sk – kde jsou československé projekty, které jsou tak trochu m1m0. :]

Jan Tippman

